

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

CASTELLONET DE LA CONQUESTA

LA SAFOR

**AJUNTAMENT DE
CASTELLONET DE LA CONQUESTA**

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA

SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Castellonet de la Conquesta, 65

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Castellonet de la Conquesta i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 84-482-3976-8
Depòsit legal: V-539-2005
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

CASTELLONET DE LA CONQUESTA

El terme ocupa una extensió de 5,5 km² i està situat a 195 m sobre el nivell del mar, fet que el convertix en el segon més elevat de la Safor. Els principals accidents orogràfics són la serra d'Ador i la Cuta, que marquen la continuïtat muntanyenca entre la Vall d'Albaida i la Safor. El poble està situat a redós del tossal del Covelló i al capdamunt d'una valleta. Castellonet ha sigut un poble tímid, recollit i menut, ocult a la mirada del viatger que no es decidia a acostar-s'hi. És característica la porta d'accés de l'antic recinte emmurallat, que va ser restaurada en els anys cinquanta. En la plaça destaca l'antic palau del senyor. D'ací ix el camí d'Alfauir, encara que antigament el de Ròtova, de ferradura, devia ser el més important.

En el moment de la conquesta cristiana, Castellonet era un alqueria que depenia del castell de Borró, va tindre com a senyors, entre altres, a Miquel Ros i Valerià Boil, fins que l'any 1575 fou venuda a Miquel Santafé, raó per la qual també ha sigut coneguda com a Castellonet de Santafé. A les darreries de l'antic règim, els seus senyors eren els Almúnia, que detenien el títol de marquesos del Ràfol des del segle XVII. Es tractava, per tant, d'un senyoriu independent del monestir de Sant Jeroni. Però el casal monàstic cobrava part del terç delme i de la primícia, per a disgust dels senyors de la població.

La parròquia, dedicada a sant Jaume, era ajuda de primera de la de Ròtova. Abans havia sigut un annex de la de Palma, i el seu servici religiós corresponia als jerònims de Cotalba. Durant el segle XVIII, el marquès de Ràfol va pleitejar amb ells amb la pretensió de tindre un sacerdot sota el seu patronatge. El monestir acabà cedint part de les seues rendes i renuncià a la provisió de sacerdot. Servida per l'ecònom de Llocnou, la documentació que esta població té de Castellonet comença l'any 1852. Els papers municipals més antics daten de finals del segle XIX.

Com ha passat amb molts pobles del secà interior, Castellonet aconseguí el màxim de població a començaments del segle XX, però després ha anat disminuint fins a arribar als 144 habitants; l'emigració s'ha dirigit cap a Alfauir, Llocnou, Ròtova i, sobretot, cap a Gandia.

En el terme hi ha diverses fonts: una de les més importants és la font del Tarro, o font Major, d'on reguen al voltant de 100 fanecades. L'ampliació del reg ha tingut lloc, sobretot, arran de la posada en funcionament del motor de Vicent Irene.

ELEMENTS FÍSICS I ALTRES LLOCS D'INTERÉS

Orografia

Collado del Carreró
Cova de Garcia
el Collado
el Mortadell
el Penyó
la Cuta
Muntanyeta de la Creu
Penya de l'Hedra

Penya de Maria
Penya del Moro
Penya Negra
Pla de Peret
Serra d'Ador
Tossal de la Daia
Tossal del Covelló

Hidrografia natural

Barranc de l'Algoleja
Barranc de la Font del Gauet
Barranc de la Penya Negra
Barranc de Toni
Barranc del Collado
Barranc del Covelló (o del Racó)
Barranc del Massil
Barranc del Sord
Barranc del Tarro
Bassa del Pantanet

Font de la Fita
Font de la Jaca
Font de la Penya de l'Hedra
Font del Gauet
Font del Mortadell
Font del Poble
Font del Tarro (o Major)
Font Nova
Vall de la Costera

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Casa de la Plana
Casa del Mortadell
Casa del Tarro
Caseta del Tarro
Castellonet de la Conquesta
Corral de Sant Pere

Riurau d'Àngel
Riurau de Justo
Riurau del Botijós
Riurau del Mortadell
Riurau del Roig
Riurau del Tio Ceguet

Riurau del Tio Rita
Riurau del Tio Tudela

Riurau del Tros
Venta d'Andreu

Partides

Baix l'Horta
el Bancal Roig
el Coll Blanc
el Gauet
el Massil
el Mortadell
el Murtar
el Pantanet
el Polit
el Racó
el Sesteret
el Tarro
el Tossalet

el Tros
l'Alfàs
l'Algoleja
l'Ermita
l'Escala
la Cuta
la Daia
la Fanecària
la Font Nova
la Mesquita
la Plana
Ombria de la Plana
Ombria del Mortadell

Vies de comunicació

Camí d'Alfauir
Camí de l'Algoleja
Camí de la Font Nova
Camí de la Plana
Camí del Massil
Camí del Mortadell
Camí del Racó

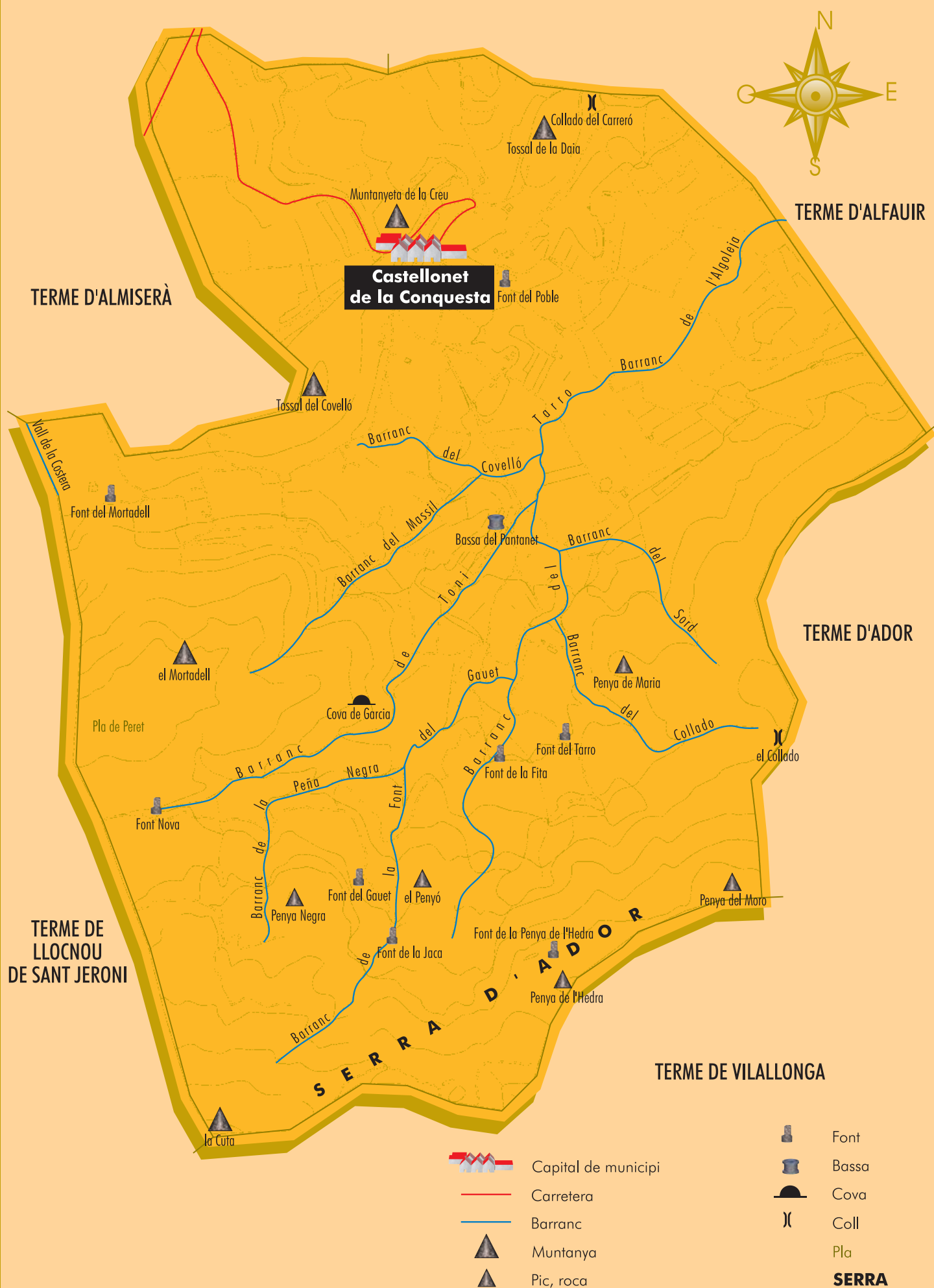
Camí del Tarro
Camí del Tros
Camí Fondo (o Real)
Camí Real de Castellonet
Carretera d'Albaida
Carretera de Castellonet

Altres llocs d'interés

Cementeri

Ermita

Elements físics i altres llocs d'interés

Presència humana

